

Kokkuvõtte teemal: Huvitavamaid ettekandeid Tartus toimunud mesinike konverentsilt

**Aeg ja koht: Tallinna Mesinike Ühistu mesindusõppusel,
Tallinnas Ehitajate tee 5, 08.03.2011.a.**

Lektor: Uku Pihlak, Lektorileping PR-7-1.4-32

Jaotusmaterjalidena

olid saadaval EMLi trükised:

Viimased MESINIK-lehed

A. Rohtla nõuandevihikud

A.Raie brošüür „Mesilaste tervis“ ja

A.Aunapi „Mesiniku meelespea. Mee kvaliteet“

Igal aastal toimub veebruarikuu esimesel nädalavahetusel Põhja- ja Baltimaade Mesindusnõukogu koosolek ja mesindusalane teaduskonverents (Nordic Baltic Bee Council meeting – NBBC; Nordic Baltic Bee Research Symposium - NBBRS). Need samaaegselt läbiviidavad üritused toimuvad kordamööda erinevates maades igal aastal. Tänavune üritus oli juba kahekümne kaheksas ja võõrustajaks oli seekord Eesti Mesinike Liit ja need üritused korraldati Tartus.

Konverentsi ettekanded oli jaotatud põhiliselt kolme gruppi:

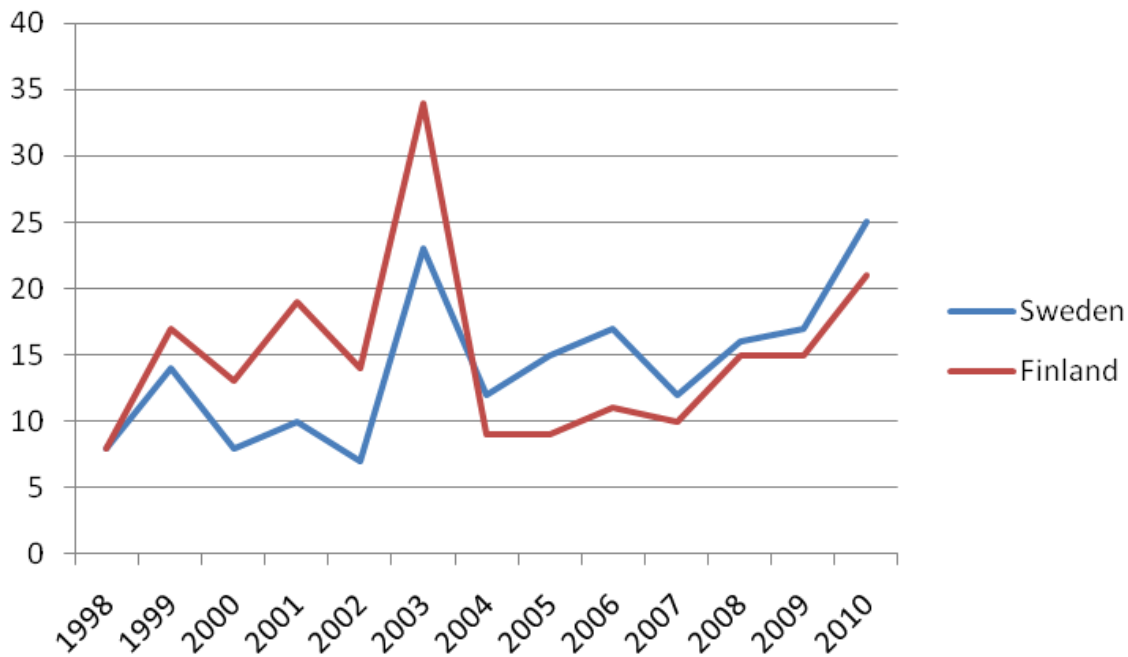
1. mesilase tervis ja bioloogia
2. ökosüsteem ja tolmeldamine, tolmeldajad
3. mesi ja mesindussaadused, meeturg jm.

Esinejatest nimetaksin Flemming Vejsnæs – Taanist, Ari Seppälä, Juha Kantanen, Anneli Salonen, Seppo Korpela ja Lauri Ruottinen – Soomest, Bjørn Dahle – Norrast, Eva Forsgren, Preben Kristiansen – Rootsist, Dzintars Rozitis, Ieva Rove – Lätist, Riin Muljar, Reet Karise, Riin Rebane, Martin Rebane, Aleksander Kilk – Eestist. Eesti esinejatest ei saanud kohale tulla Antu Rohtla, kuid ta esitas väga huvitava uurimuse BeeVitali kasutamisest. Kõik esinejad avaldasid oma ettekannete teesid NBBRS kogumikus *Proceedings of 28th Nordic-Baltic Apicultural Research Symposium*.

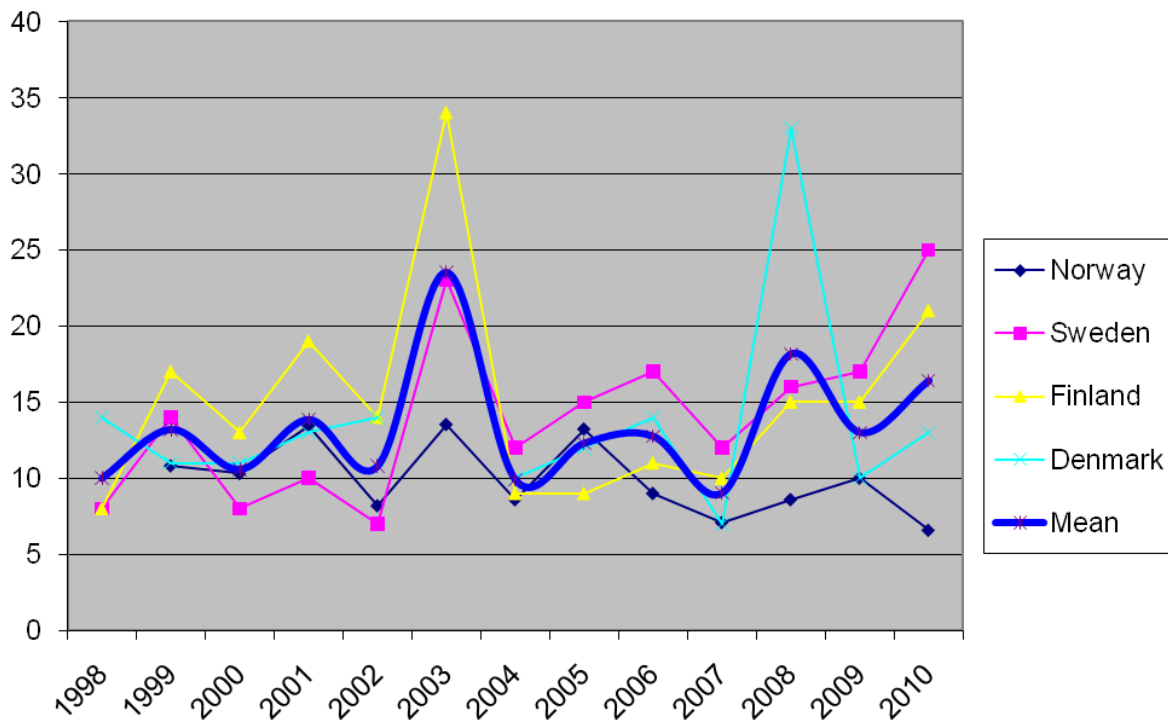
Ettekanded olid huvitavad ja raske oleks mõnda üksikut tähtsamaks pidada. Et aga mitmed esinejad käsitlesid talvekahjude probleeme, mida seostati ka mesilaste haiguste, varroatoosiga, siis tutvustan veidi lähemalt A. Seppälä, A. Rohtla ja I. Rove ettekannet. Samas ei saa märkimata jätta meie Riin Muljari väga nauditavat esinemist ega Riin Karise ettekannet.

Talvitumise edukus ei sõltu ainult mesinikust ja tema teadmistest-oskustest. Ari Seppälä Soomest võrdles mesilasperede talvitumist erinevates põhjamaade riikides erinevatel aastatel. Ta võrdles talvekadusid 12 aasta jooksul. Esialgne võrdlus Soome ja Rootsi mesilate vahel andis vihje, et põhjused pole ainult mesinike oskustes, vaid võivad olla palju globaalsemad. Kõrvutades talvekadusid Norra, Rootsi, Taani ja Soome mesilates ilmneski suur sarnasus. Sellest tegi ettekandja järelduse, et ühtedeks olulisteks talvekadude põhjusteks on kliimaatilised tegurid. Selles võrdluses on kõik nimetatud riikides kasutatavad mesilasrassid, sest andmed on saadud mesinike vastustest kohalike mesindusorganisatsioonide ankeetidele.

Teabe- ja õppepäeva korraldamist toetab Euroopa Liit Eesti riikliku mesindusprogrammi 2010 – 2013 raames

Talvekaod Soomes ja Rootsis aastatel 1998 kuni 2010

Talvekaod Skandinaaviamaades aastatel 1998 kuni 2010

Nendest graafikutest paistab ilmne sarnasus mesilaste talvitumiste vahel ka nende maade korral, kes omavahel mesilastega ei kauple s.o mesilasi ja peresid ühelt maalt teisele ei transpordi.

Ja Ari Seppälä teebki lõpliku järelduse – **kliima on põhjamaades mesilasperede talvekahjude peamine faktor.**

Huvitava uurimuse saatis konverentsile Antu Rohtla, kes on juba aastaid uurinud varroalesta vastu võitlemist. Seekordsele konverentsile esitas ta uurimuse loodusliku lestatõrjumise vahendi BeeVital'i kasutamisest. Toon siinkohal ära tema ettekande järeldused.

Katsetest selgus, et BeeVitali efektiivsus on suurem, kui peredes on vähem hauet. Ühtlasi täheldati preparaadi suuremat efektiivsust kevadel (mais) ja suve teisel poolel augusti lõpus-septembris. Paremad tulemused saadi siis, kui BeeVitali kasutamine langes kokku mõne teise mesindustehnilise võtte kasutamisega (perede läbivaatamine, sülemlemine, ema eemaldamine, pesade koondamine, söötmine jne.). Seega preparaat mõjub paremini, kui pere on ärritunud või mingil muul põhjusel aktiveerunud. Lestade arvukuse monitoorimine aastatel 2007-2010 viitab ka sellele, et on olemas seos mesilaste talvesööda ja lestade arvukuse vahel. Tähelepanekud näitavad, et peredes, kus talvesöödas on naturaalse mee osakaal suurem, on lesti järgmisel aastal vähem. Paraku vajab see probleem veel täiendavat uurimist.

Perede töötlemisel BeeVitaliga tuleb kinni pidada kindlast süsteemist. Varakevadel, kui puudub korje loodusest ja hauet on pesas vähe, piisab perede ühekordsest töötlemisest (15-20 ml preparaati pere kohta).

Üheks huvitavaks ettekandeks oli lätlanna Ieva Rove ülevaade Läti Adazi sõjaväe polügooni alal toimuvatest protsessidest seal massiliselt kasvava kanarbikuga. Ta andis ülevaate kanarbikuväljade tekkimisest, arenemisest ja hääbumisest aastate jooksul. Saime teada, et perioodiliselt „tekkivad“ põlengud nendel kanarbikualadel aitavad selle taime kasvukohta säilitada. Aga ka seda, et koostöös Läti kaitsevägega on seal suurepärased võimalused kanarbikumee tootmiseks.

9. märtsil 2011